

MÉDIA TEJ KLUB

Sajtóanyag

Mosonmagyaróvár, Dunakiliti

2009. október 8.

TEJÁGAZATI AKTUALITÁSOK

A tejágazat súlya az agráriumon belül

A mezőgazdaság teljes kibocsátása 2007-ben 1655 Mrd forint volt, amelyből a szarvasmarha és a nyerstej 9,5 %-kal részesedik. (Forrás: KSH)

Az élelmiszeripari szakágazatok között a tejfeldolgozás az első helyen áll 218 Mrd forint bruttó termelési értékével, 10,9 %-os részaránnyal. (Forrás: KSH)

Kvóta szabályozás

A tejágazat az Unióban a közvetlenül szabályozott termékpályák közé tartozik, az egyik szabályozó eleme a kvóta.

Hazánk országos kvótája 2 029 860 tonna, melynek nagy részét kiosztották a (magán és társas) tejtermelők részére, kisebb részét nemzeti tartalékalapba helyezték. A tejtermelők számára kiosztott egyéni kvóta kétféle lehet: „beszállítási”, azaz a tejfeldolgozók felé értékesített tejre vonatkozó és „közvetlen értékesítési” amely a fogyasztói eladást fedi le. Az alábbi táblázat bemutatja az egyéni kvóták alakulását, amelyből látszik, hogy a közvetlen fogyasztói kvóta csak 2,5 %-a az országos kvótának.

Az egyéni kvóták alakulása a jelentett teljesítésekkel

Időszak	2003. év	2004/2005. év	2005/2006. év	2006/2007. év	2007/2008. év	2008/2009. év
	e. tonna	e. tonna	e. tonna	e. tonna	e. tonna	e. tonna
Beszállítási kvóta	1.815,0	1.809,0	1.832,0	1.862,0	1.856,0	1.850,0
Jelentett teljesítés	1.670,0	*1.454,0	1.580,0	1.551,6	1.666,8	1.567,1
Közvetlen értékesítési kvóta	22,0	25,0	23,0	61,2	53,5	54,8
Jelentett teljesítés	-	24,0	19,0	46,4	52,0	49,6

- A teljesítés csak 11 hónapot takar a május 1-i csatlakozás miatt. Forrás: MVH.

Tehénállomány, tejtermelés, felvásárlás, ár, önköltség és támogatás alakulása

Időszak	Tehén-állomány	Termelt tej	Felvásárolt tej	Átlag-Ár	Ön-költség	Extra tej támogatás	Kvóta támogatás
Év	Ezer darab	Millió liter	Millió liter	Ft/liter	Ft/liter	Ft/liter	Ft/liter ¹ Ft/kg ²
2003.	365*	1 977,0	1 622,4	71,30	74,48	5,20	1,32 ¹
2004.	342*	1 890,0	1 505,8	63,94	72,81	-	2,00 ²
2005.	334*	1 839,0	**1 440,0	64,65	n.a.	-	4,66 ²
2006.	326*	1 795,6	**1 395,0	63,36	n.a.	-	8,10 ²
2007.	322*	1 793,3	**1 388,0	72,50	76,33	-	8,07 ²
2008.	325*	1 790,0	**1 362,0	83,02	82,44	-	8,03 ²
2009. I-VIII.	320*	n.a.	815,0	59,45	n.a.	-	8,60 ²

*A tehénállomány tartalmazza a tejelő, a kettőshasznú és a húshasznú állatokat.

**Az adatot nem szolgáltatók beszámításával (becslés)

Forrás: KSH a tehénállomány és a termelt tej vonatkozásában.

Tej Terméktanács a felvásárolt tej, átlagár, önköltség vonatkozásában.

A 2007. év második felében a tejértékesítés területén a keresleti piac volt a domináns, amely következtében a tej felvásárlási átlagára folyamatosan emelkedett 2008. januárjáig, amikor is elérte a 95,15 forintot. Az Uniós és a hazai elemzések is a tartósan magas tejfelvásárlási árat prognosztizáltak. Ekkor még senki sem számolt azzal, hogy megfordul a piaci trend és 2008. decemberében az ár már alig haladja meg a 2007. augusztusi szintet. Sajnos a felvásárlási árak csökkenése azóta sem állt meg, ez év augusztusában már csak 54,87 Ft/kg volt, ami 30 %-kal alacsonyabb az egy évvel korábbinál.

A tejtermelés önköltsége 75-80 forint körül mozog kilogrammonként és tudva azt, hogy az Unió tejtermelői a 40 centes kilogrammonkénti tejárért harcolnak (270 HUF/EUR árfolyamon számolva 108 Ft) vissza kell utasítsuk a néhány fórumon elhangzott vádat, hogy a hazai tejtermelés versenyképtelen.

Belföldi értékesítés

A hazai alapanyagból előállított tej és tejtermék belpiaci értékesítése évről-évre csökkent, ez folyadék egyenértékben 2009. I-VIII hónapjában 3 %-os csökkenést jelentett 2008. I-VIII. hónapjához mérten. A fogyasztói tej és érlelt sajt kategóriában az értékesítésben mintegy 4 %-os volt a csökkenés. Sajnálatos módon a túróban közel 5 %-os csökkenés volt tapasztalható, holott ez a tradicionális magyar termék a sajt és túró kategóriából közel 40 %-kal részesedik.

Az akciós áron beáramló, többségében gyenge minőségű termékekkel már a tejfeldolgozók sem bírják a versenyt. A legnagyobb gond az 1,5 %-os UHT tejeknél van ahol rendszeresen 88-97 Ft/liter fogyasztói áron vannak kint a termékek az áruházláncok polcain. Az Unió számos országa jól felkészült a magyar fogyasztási szerkezetből, és miután nálunk a sajt fogyasztás zöme a piros cryovacba csomagolt Trappistából áll, ezért azt kezdték el gyártani a hazainál gyengébb beltartalmi értékekkel, elárasztva az országunkat ezzel az alacsony árú termékkel, letörve a hazai gyártók árát.

A TEJ ÉS TEJTERMÉK IMPORT-EXPORT ALAKULÁSA FŐBB TERMÉKCSOPORTONKÉNT A KSH ADATBÁZIS ALAPJÁN

IMPORT						
Áruosztály*	2005. év/ tonna	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. I-V. tonna	2009/2008 %
0401	54 580	72 916	123 980	114 189	58 376	51,12
0402	4 375	6 090	6 375	7 099	2 396	33,47
0403	22 062	25 521	34 282	33 853	15 151	44,76
0404	5 181	12 851	9 750	10 188	1 841	18,07
0405	3 430	5 200	5 636	4 419	1 659	37,54
0406	20 047	32 555	39 175	36 235	14 382	39,69
Ezer USD	191 046	232 856	356 637	379 072	113 324	29,90

EXPORT						
Áruosztály*	2005. év/ tonna	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. I-V. tonna	2009/2008 %
0401	104 940	228 309	273 855	337 776	131 705	38,99
0402	852	1 807	2 671	2 981	1 257	42,17
0403	542	6 040	22 595	18 146	5 834	32,15
0404	16 148	21 571	43 164	30 764	6 802	22,11
0405	1 869	2 007	1 922	1 304	593	45,47
0406	17 109	13 654	11 240	10 841	5 363	49,47
Ezer USD	118 331	144 590	218 204	256 002	72 543	28,34

0401 – tej, tejszín nem sűrítve, édesítő anyag nélkül; 0402 – tej, tejszín sűrítve; 0403 – író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir, sűrítve is, édesítve, ízesítve; 0404 – tejsavó, m.n.e. természetes tej alkotórészeket tartalmazó készítmény, sűrített; 0405 – vaj és tejből nyert más zsír és olaj; 0406 – sajt és túró

Kereskedelem, kódex vagy törvényi szabályozás

Tudomásul kellene venni, hogy az élelmiszerek, ezen belül a tej és tejtermékek előárak, amelyek termelésében időszakosan többletek, hiányok jelenhetnek meg, tehát az élelmiszerekre más törvényi szabályozás, más megkülönböztetett eljárásrend kell.

Ez is hozzájárult ahhoz, hogy az FVM és a termékpályák kezdeményezték az Élelmiszer Termékpálya Kódex elkészítését a kereskedelem bevonásával.

Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy a Magyar Gazdaság Versenyhivatal szigorúbb a németországi, franciaországi versenyhivataloknál, lényegesen kisebb lojalitást tanúsít a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar szereplőivel szemben. Ezt az elmúlt időszakban lefolytatott versenyfelügyeleti eljárás is bizonyítja, mert ezzel az eljárással a GVH teremtette

meg a lehetőséget a kereskedelem számára, hogy kihátráljon abból az Élelmiszer Termékpálya Kódexből, ami több hónapos tárgyalás, egyeztetés, számtalan kompromisszum árán jött létre és került aláírásra.

A kereskedelem és a beszállítók kapcsolatát szabályozó öt párti támogatással elfogadott törvényt pedig a köztársasági elnök küldte vissza további pontosításra.

Körülbelül másfél évi kemény munkával sikerült elérni, hogy ez évben nem született semmi olyan intézkedés, mely a kereskedelem és a beszállítók viszonyát, illetve a magyar termékek forgalmazását segítené.

Közösségi marketing

Teljes informátlanság vagy rosszindulat jelenik meg az utóbbi napok sajtómegjelenéseiben a tej és tejtermékek fogyasztását ösztönző marketing tevékenységről, amelynek cáfolatát az alábbi adatokkal adjuk meg.

A bruttó 126 M forintos keretre az AMC közbeszerzési pályázatot írt ki a Tej Terméktanácsal egyeztetve a tej és tejtermékek fogyasztás ösztönzésére, amelynek médiatervét, a megjelenések számát az alábbi táblázat mutatja be. Pontosításul annyit, hogy 1115 lesz a televíziós megjelenések száma.

Ügyfél		AMC-Tej Terméktanács					
Kampány		Tej 2009					
Időzítés		2009					
				J	A	Sz	O
Média	megjelenés	Megj.	2009				
Televízió							
TV2+tematikus csomag	20 mp	kb. 886					
Közterület							
óriásplakát kampány	különböző felületek*	300+300					
Eladáshelyi reklám							
bevásárlókocsi	kocsi elején található felület	5000					
extra kihelyezés	1 gondolavég	140					
kóstoltatás	alkalom	320					
akciós újság	1/4 oldal	1400000					
Reál hálózat-matrica	matrica	2300					
Internet							
online kampány	különböző felületek*	29257000					
Kreatív média "live" aktivitások							
tejtüntetés	alkalom	8					
trambulin	alkalom	20					

Meg kell jegyezni, hogy a TV spot országos szinten mind a fogyasztók, mind szakmai körökben rendkívüli elismerésben részesül, ugyanis újszerű, vidám, ugyanakkor nem tűnik el az óriási reklámzajban.

A Tej Terméktanács az AMC pályázati kiírásait elnyerve a fennmaradó 19 M forintot az alábbi már több éve kiválóan működő alábbi programjaira költi:

Iskolai edukációs program, amelyben egy-egy iskolába helyezünk ki kiállítást egy hétre, interaktív játékokkal és színes előadásokkal tanítjuk a gyermekeket a helyes táplálkozásra, a tej mint alapvető kalciumforrás szükségességére. Ez évben elsődlegesen a hátrányos helyzetű térségeket keressük föl és a térség számos iskolájába eljuttatjuk a tájékoztatást az iskolatej programról, annál is inkább, mivel ezen térségben az iskolatej támogatottsága 100 %. Elkészítettük az EU rendeletben előírt, az iskolákban kihelyezésre kerülő plakátokat is. Ez évben is szakmai konferenciával ünnepeltük a Tej Világnapját, valamint működtetjük a Média Tej Klubbot.

Elkészült a „Tej szerepe a humán táplálkozásban” című könyv is, amelyet elsődlegesen orvosokhoz, dietetikusokhoz, agrár és egészségügyi felsőoktatási intézményekhez, valamint a szakmához juttatunk el.

Tejtermelőket érintő támogatások

Az elmúlt hetekben számos sajtóorgánumban a helytelen fogalmazások miatt – több éves támogatás összevonása – a tej termékpálya szereplőit is megtévesztő információk jelentek meg. Ezért szükségesnek ítéltük a várható támogatási nemek és azok kifizetésének időpontját pontosítani:

- SAPS top up – a termeléstől elválasztott, történelmi bázis kvóta alapú támogatás (8,50-8,60 Ft/kg) előrehozott kifizetés 2009. októberében. A következő évi támogatás kifizetésére várhatóan 2011. tavaszán kerül sor.

- A 73/2009/EK tanácsi rendelet 68. cikkében foglalt támogatási lehetőségek vonatkozásában a támogatás alapja „Az értékesített tej mennyisége (beleértve a közvetlenül értékesített tej mennyiségét, illetve az exportra kerülő tej mennyiségét is)”

A támogatás mértéke a 2013-as bruttó nemzeti támogatás 3,5 %-a, amely 46,2 M EUR. Ez az árfolyam változás függvényében 12,0-12,5 Mrd HUF ami tejágazati támogatásként kerül kifizetésre, várhatóan 2011-től.

- Az „Új kihívások-gazdaság élénkítő csomag” keretében a tejágazat szerkezetátalakítása jogcímen, elsődlegesen állatjóléti intézkedésekre a forrás 48,3 M EUR, amely cca. 12,5-13,5 Mrd HUF. Ennek alkalmazására csak 2011-2012-ben kerülhet sor. A támogatás bevezetéséről az Unió felé nyilatkozni kellett, amelynek határideje augusztus elseje, jelenleg a brüsszeli notifikálásra várunk.

Végül de nem utolsó sorban egy gyakran elhangzó kérdésre keressük a választ: MIÉRT DRÁGA A MAGYAR TEJ, MIKÖZBEN A TERMELŐK TÖNKREMENNEK?

A 2,8 % zsírtartalmú UHT tej áralakulása:

A felvásárlási átlagár 2009. júliusában 54,63 Ft/kg a 3,53 % zsírtartalmú tejre, az ebből készült 2,8 % zsírtartalmú UHT dobozos tejet a feldolgozók 121,36 Ft/liter áron adják át a kereskedelemnek, és végül azok 245,33 Ft/liter átlagáron kínálják a fogyasztónak.

A Trappista sajt áralakulása:

A felvásárlási átlagár 2009. júliusában 54,63 Ft/kg a 3,53 % zsírtartalmú tejre, az ebből készült Trappista sajt (1 kg sajthoz 10 liter tej kell) a feldolgozók 773,07 Ft/kg áron adják át a kereskedelemnek, és végül azok 1.513,94 Ft/kg átlagáron kínálják a fogyasztónak.

A választ a kereskedelem adhatja meg.